

HITTA I SKOLÖVERSTYRELSENS ARKIV

Skolöverstyrelsen, SÖ, existerade 1919-1991 och hade ansvar för utformningen av skolutbildningen och folkbildningen i Sverige, också tidvis för yrkesutbildningen. Det finns 86 delarkivförteckningar. Se vidare i förteckningen över dessa delarkiv. En utförligare handledning till SÖ finns i handläggarpärmen i Riksarkivets forskarexpedition.

Ofta efterfrågat material:

Behörighet för lärare, se Lärare

Betyg, kopior av betygsprotokoll (betygsprotokollen finns i skolarkiven) insändes till SÖ under vissa perioder. Student- och realexamensbetyg finns för 1920-1968, resp 1920-1973. Högre skolor, högre folkskolor, flickskolor och liknande 1948-1964. Seminarier 1963-1976, lärarhögskolor 1962-1976.

Studentbetyg 1864-1919, se *Ecklesiastikdepartementet, statistiska avdelningen, serie Hlaac*.

Bibliotek, till SÖ:s verksamhetsområden hörde också överinseende över folk- och skolbiblioteken. Utbildning av bibliotekarier (folk- och skolbibliotekarier) omhändertogs av SÖ 1926-1972. I delarkiven för bibliotekssektionerna, liksom i delarkivet biblioteksskolan finns ett omfattande material angående biblioteksskolan.

Elevhälsa, skolläkarnas årsberättelser/reseberättelser hittar man i läroverksavdelningen, i skolhygienroteln, byrån för elevvård och i enheten för elevvård. Även i inspektörernas berättelser (se Inspektörer), i statistiska kontoret - gymnastikbefrielse, samt i gymnastiksektionen där det finns uppgifter om elevernas hälsa.

Enskilda skolor, Privatskolor, uppgifter finns för perioden 1904-1991 i läroverks- och organisationsavdelningarna 1920-1964, i organisations-avdelningen och den administrativa avdelningen 1952-1964, i planerings- och samordningsavdelningen J/PS 1982-1991 och i avdelningen för obligatorisk utbildning O-avdelningen 1982-1991. Dessutom kan man också söka i diarierna för planeringsavdelningen 1964-1991, undervisningsavdelningen för skolan, i J/PS i O-avdelningen samt i avdelningen för gymnasieskolan.

Hälsokort, är sporadiskt bevarade på papper och mikrofilm i byrån för elev-vård 1958-1983. Anledningen är ett gallringsbeslut som sade att hälsokorten skulle skickas in till SÖ vart femte år för att filmas, varefter de skulle gallras. Undantag gällde dock särskolors hälsokort.

Inspektörsberättelser, folkskoleinspektörernas årsberättelser innehåller beskrivning av såväl undervisning, elevernas hälsotillstånd, kunskaper m m, som skolbyggnader etc. Det finns också viss statistik. Årsberättelserna finns i folkskoleavdelningens arkiv 1919-1952, i den äldre Undervisnings-avdelningens arkiv 1952-1963 och söks via samlingsnummerdiarierna. Här ingår också nomadskoleinspektörens berättelser. Gymnasieinspektörerna ersatte censorerna 1966 och verkade till 1982. Rapporter finns för tiden 1969-1982 i byrå S 2 för gymnasieskolan.

Kataloger och årsredogörelser, tryckta skolkataloger och årsberättelser insändes under vissa perioder. Kataloger 1918-1964 i folkskole-, läroverks- och organisationsavdelningarna. Även årsredogörelser i ovan nämnda delarkiv. Dessutom finns årsredogörelser för folkhögskolor 1913-1961, 1970-1991 i folkbildningsroteln, enheterna för folk-högskolor. Det finns uppgifter om elever i bibliotekssektionen 1925-1964 och i biblioteksskolan 1964-1972, om lärare och elever i särskolan 1972-1982 i sektionen för specialundervisning, deltagare i SFI-undervisning 1971-1982 i vuxenutbildningsavdelningens SFI-sektion, i riksinternatskolor i avdelningen för gymnasieutbildningskansli samt lista över lärare som genomgått utbildningskomplettering.

Lärare, för AMU-lärare förde SÖ personalmatriklar t o m 1985. Personal-administrativa handlingar angående skollärare finns i 1919-1964 i läroverks- och folkskoleavdelningarna och i organisationsavdelningen, fr o m 1965 i respektive skolarkiv. Merithandlingar, tjänsteansökningar, tillsättningsbeslut, frågor/intyg om behörighet finns i många av SÖ:s delarkiv liksom uppgifter om resestipendier och reseersättningar, kurser och fortbildning och söks via diarierna i resp delarkiv.

Läromedel, uppgifter om läroböcker finns i SÖ:s undervisningsavdelningar, SÖ:s läromedelsnämnd och dess sektion/enhet för forsknings- och utvecklingsplanering (FOU) och läromedelsfrågor. Dessutom bland läroplanerna, se Läroplaner.

Läroplaner, i SÖ:s undervisningsavdelningar och även i administrativa avdelningars delarkiv, hittar man dem under serie B, koncept och även i serie F, ämnesordnade handlingar. Även i de båda informationsenheternas arkiv finns läroplaner under serie B. Det finns också uppgifter om läroplaner i de tryckta "Aktuellt från SÖ", ASÖ 1948-1977, samt i SÖ:s författningssamling, SÖ- FS 1977-1990. I "Svensk författningssamling", SFS, finns läroplanerna i tryck.

Prov, i SÖ:s sektion för prov och utvärdering och i dess enhet för utvärdering finner man uppgifter angående provkonstruktion, utvärderingsberäkningar (valörtabeller), centrala prov samt standardprov från ca 1964 till ca 1984. Under 1980-talets första hälft decentraliserades provverksamheten till lärar-högskolorna. Det finns dock uppgifter om standardprov och centrala prov även senare i SÖ:s PS-avdelning. Dessutom finns i nämnda delarkiv uppgifter om prov för KOMVUX 1985-1991 och om diagnostiska uppgifter för yrkes-inriktade linjer 1984-1988.

Realexamensskrivningar, se Skrivningar.

Skrivelser, till och från SÖ har för tiden 1964-1991 med tillhörande diarium arkiverats i särskilda delarkiv, kallade "registratur". 1919-1964 finns skrivelserna i resp delarkiv.

Skrivningar, uppgift om vilka uppsatssämnen som förekom 1918-1964 i svensk uppsatsskrivning i studentexamen hittar man i cirkulären i läroverksavdelningen och i undervisningsavdelningen, liksom resultaten av studentskrivningarna i form av tabeller. Studentskrivningar och skrivningar i realexamen gallrades enligt två gallringsbeslut från Riksarkivet. Gallringsbesluten innebär i stora drag att skrivningarna i svenska i studentexamen bevaras i skolarkiven. Skrivningar i realexamen gallrades, med undantag för vissa skolor.

Statsbidrag, till andra än kommunala skolor, till folkbibliotek, studiecirkel, föreläsningsföreningar och bildningsförbund, skolskjutsar, inackordering gick via SÖ och finns i folkskoleavdelningen, planerings- och byggnadsroteln, bibliotekssektionen, planeringsavdelningens registratur, administrativa avdelningens registratur och dess ekonomiska sektioner, avdelningens för planering och samordning registratur och dess ekonomienhet. Dessutom ordnades statsbidrag till studieförbunden för "upps ökande verksamhet i bostadsområden" 1982-1988.

Studentskrivningar, se Skrivningar.

Utlandsskolor, uppgifter om skolorna, lärarna och eleverna finns i flera delarkiv: Undervisningsavdelningen, organisations-, planerings- och byggnadsavdelningarna, planeringsavdelningarna, administrativa avdelningens ekonomiska sektion, i bibliotekssektionerna, i avdelningen för obligatorisk utbildning. Verksamhetsberättelser för statsbidragsfinansierade utlandsskolor för perioden 1970-1982 finns i planeringsavdelningens serie D4.

Verksamhetsberättelser, se Kataloger.

Värntjänst, i högre folkskolor och i gymnasier tränades både flickor och pojkar under andra världskriget att kunna försvara sig och sin skola i händelse av krig. Det var SÖ:s gymnastikkonsulenter och skollärarna som var engagerade i detta. Uppgifter om verksamheten finns i folkskoleavdelningens koncept med sakregister samt i gymnastiksektionen.

Arsredogörelser, se Kataloger.

Ärenden från skolans område kan också sökas i Ecklesiastikdepartementet (från 1967 Utbildningsdepartementet).